

L'ART

D E

L E S

I C S

ARTS I ESCRIPTURES DELS VUITANTA I NORANTA

AL FONS JOAQUIM PIBERNAT

Galàxia Gutenberg

L'ART DE LES ICS

ARTS I ESCRITURES DELS
VUITANTA I NORANTA
AL FONS JOAQUIM PIBERNAT

Edició a cura de
Vicenç Altaió, Manuel Guerrero Brullet i Oriol Pibernat

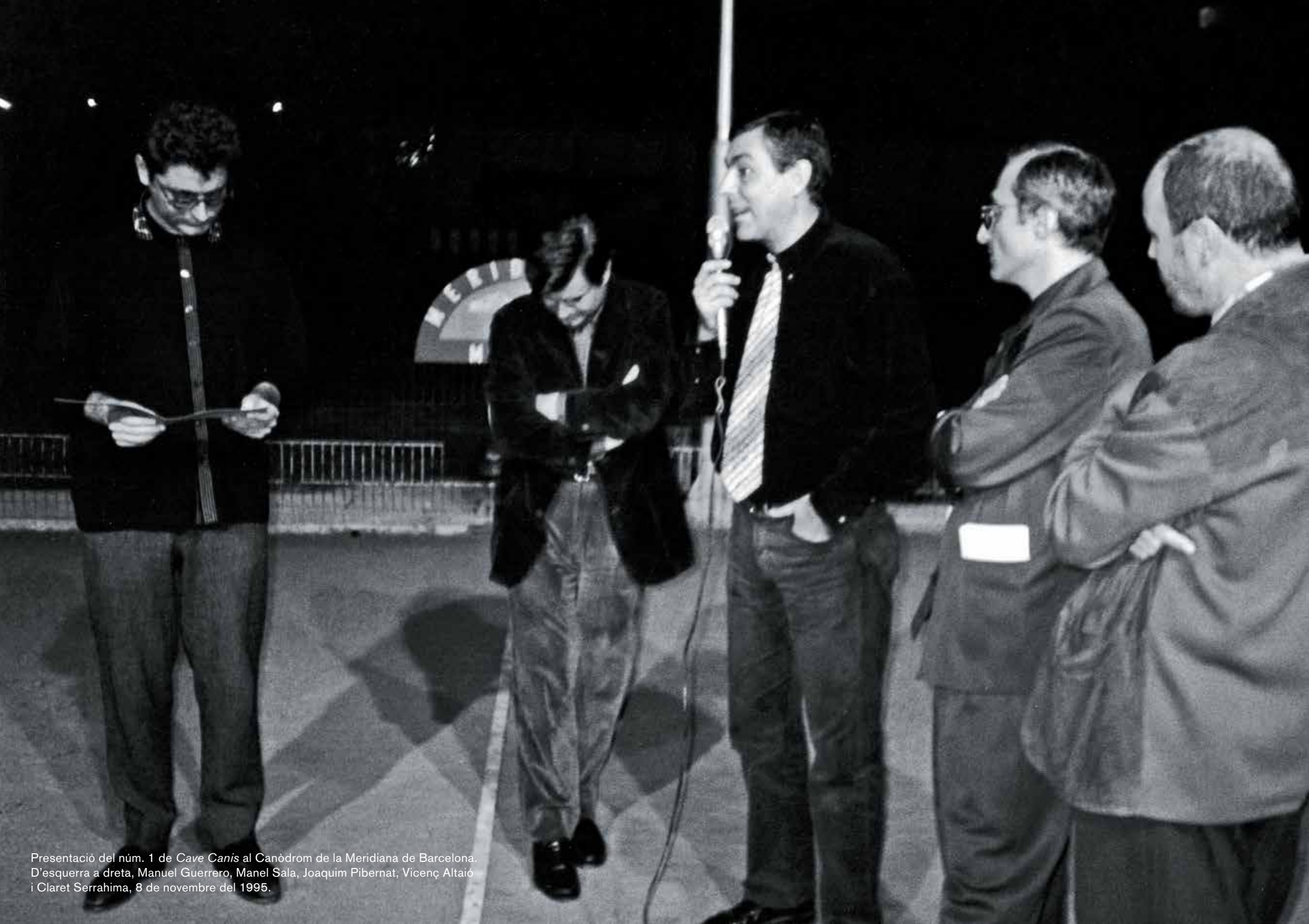
D'esquerra a dreta, Vicenç Altaió, Joaquim Pibernat, Montse Majench, John Carney, Kate Edwards, Alexander Bălănescu, Michael Nyman, Rosa Romero, Manuel Huerga, Agnès Blot, desconegut, Manuel Guerrero, desconegut i Frederic Amat al cafè restaurant del Museu Picasso de Barcelona, 3 de febrer del 1988.

D'esquerra a dreta, Charles Metras, Francesca Llopis, Joaquim Pibernat, Antoine Laval i Vicenç Altaió. París, octubre del 1984. Fotografia de Margaret Metras.

Presentació del núm. 1 de *Cave Canis* al Canòdrom de la Meridiana de Barcelona. D'esquerra a dreta, Manuel Guerrero, Manel Sala, Joaquim Pibernat, Vicenç Altaió i Claret Serrahima, 8 de novembre del 1995.

L'actor Quim Lecina llegint el manifest «Contra el populisme pervers» amb Manuel Guerrero, Manel Sala, Joaquim Pibernat, Vicenç Altaió i Claret Serrahima a la presentació de la revista *Cave Canis* al Canòdrom de la Meridiana. Barcelona, 1995.

D'esquerra a dreta, Vicenç Altaió, Manel Sala, Manuel Guerrero, Joaquim Pibernat i Claret Serrahima a l'estudi d'aquest últim del carrer Rosselló, on es feien les reunions de *Cave Canis*, novembre del 1995. Fotografia de Quique García.

Joaquim Pibernat fent la migdiada al seu domicili del carrer Trafalgar, seu de la revista Àrtics.
Notes manuscrites de José Carlos Cataño damunt fotografia, 1985.

- 1 Camisa "Arrow"
- 2 Cravate "Miroi-Toni"
- 3 Jeans "Lois-Black"
- 4 "Xhiruko's"
- 5 Cava "Sió d'Or 47"
- 6 "ketama Trip"
- 7 Redoxon
- 8 Cafeto de la Ribera
- 9 "Cebado's Cort"

perejume

EL SUEÑO DE LAS BOTAS AMARILLAS
24 DE DICIEMBRE DE 19'90 A
LAS 22 H P.M. APROX.

A mitjans dels anys vuitanta del segle xx un nombrós grup d'artistes i escriptors s'arremolinaren a Barcelona al voltant de la revista *Àrtics* (1985-1990). Sota l'ideari i el lideratge de l'escriptor i traficant d'idees Vicenç Altaió i de Joaquim Pibernat, i dels artistes Francesca Llopis i Jordi Colomer als inicis, i amb Manuel Guerrero més endavant, la revista oferí cada trimestre una publicació multilingüe propera a l'estètica internacional de la Postmodernitat. *Àrtics* es convertí en un lloc d'encontres intergeneracionals, de cultures, de tendències i d'individualitats a partir de les creacions més innovadores en les arts.

De la revista, a manera «d'enciclopèdia de pàgines d'artista relligades» se'n feren disset números amb una data d'acabament predeterminada.

La generació viva de l'avantguarda (Cage, Oppenheim, Beuys, Kantor, Tàpies, Sol LeWitt, Rainer, Kosuth, etc.) s'interrelacionaren a les cobertes en un joc visual amb els artistes catalans del moment.

Deu anys més tard, a Barcelona, després de l'auge del model cultural olímpic i del procés cap a la globalització, en ple trànsit cap a les tecnologies virtuals, Altaió, Guerrero i Pibernat, amb Claret Serrahima i Manel Sala, publicaren nou revistes objecte seguint el nom de *Cave Canis*. A cada una de les capsas, s'hi recollien plaquetes i llibres d'artista de caràcter experimental i de suports artesanals, industrials i tecnològics amb la capçalera

d'un manifest crític contra la perversió del populisme i contra els models i sistemes polítics, i a favor d'una cultura creativa, crítica i radical.

Si d'*Àrtics* se'n feia un tiratge de 7000 exemplars i es distribuïa per quioscs, de *Cave Canis* se'n feia una edició de 600 exemplars sense distribució. Cada número de les dues revistes es presentava en una acció pública a manera de *performances* i en llocs insòlits de la ciutat. N'és un bon exemple d'actitud que el darrer número d'*Àrtics* es presentà amb un acte «En defensa de la Sagrada Família», una protesta contra la continuïtat de les obres arquitectòniques i les intervencions artístiques a la façana; mentre que el primer *Cave Canis* es presentà al Canòdrom de la Meridiana.

Joaquim Pibernat (Barcelona, 1952-2022), coeditor d'*Àrtics* i *Cave Canis* i autor de la plaqueta d'aforismes *El ciclop borni*, diposità el seu fons de llibres d'artista i obres d'art (Colomer, Llopis, Perejaume, Benito, Duran, Llena, Pazos, Amat, Zush, Santos, Comelade, etc.) a la Fundació Palau. Es dona continuïtat, així, a un esperit de revolta cultural del qual el poeta, Josep Palau i Fabre, n'havia estat referent. És a partir d'aquest fons que s'ha construït l'exposició en tres àmbits: *Àrtics / Cave Canis / El ciclop borni*; que mostren l'explosió creativa a Catalunya de les arts i les lletres a finals del segle xx i la seva relació amb creadors internacionals.

«COM UNA ICS
MULTIPLICADORA
FES ESCLATAR
EN BELLESA EL
SECRET JARDÍ
INTERIOR».

JOAQUIM PIBERNAT

ÍNDEX

- p. 14 L'ART DE LES ICS
Vicenç Altaió, Manuel Guerrero Brullet,
Oriol Pibernat
- p. 21 UNA DONACIÓ AMB REREFONS
Anna Maluquer i Ferrer
- p. 25 ANTECEDENTS D'UN LLEGAT:
CONTRIBUCIÓ A UNA BIOGRAFIA IMPOSSIBLE
Oriol Pibernat
- p. 33 DE L'ASCENDÈNCIA DE LA
POSTMODERNITAT AL XOC AMB
LES INDÚSTRIES CULTURALS GLOBALS
Vicenç Altaió
- p. 45 «FUITA DE TEMPS», MEMÒRIA D'UN LLEGAT.
JOAQUIM PIBERNAT EN EL RECORD
Manuel Guerrero Brullet
- p. 58 ÀRTICS 1985–1990
- p. 104 CAVE CANIS 1995–1999
- p. 138 FONS D'OBRA
- p. 210 CRÈDITS

FUNDACIÓ PALAU

Patronat

Josep Palau i Fabre (patró fundador), Joan Noves i Oriol (president), Aïda Llauredó i Álvarez (vicepresident), en representació de la Diputació de Barcelona), Alicia Vacarizo i Ferraz (secretària).

Vocals

Albert Batlle Salvañà (en representació de l'Ajuntament de Caldes d'Estrac), Tomàs Nofre i Olivé i Joan Vall i Costa

Patró d'honor

Joan Rangel i Tarrés

Equip

Direcció

Anna Maluquer i Ferrer

Col·lecció i exposicions temporals

Anna Rodríguez

Administració

Sònia Parra

Atenció al públic

Àgora Maresme

EXPOSICIÓ

Fundació Palau,
Caldes d'Estrac
Del 9 de novembre del 2024
al 21 d'abril del 2025

Direcció Fundació Palau

Anna Maluquer

Comissaris

Vicenç Altaió
Manuel Guerrero
Oriol Pibernat

Coordinació

Anna Rodríguez
Neus Miró

Disseny expositiu

TAT_lab

Disseny gràfic

Ariadna Serrahima
Diego Bustamante

Muntatge

Dos de Nou

Catalogació del fons

Alicia Vacarizo
Anna Rodríguez

Restauracions d'obra

Estudi B2

Emmarcaments

Marc Imatge

Producció gràfica

EGM

Producció museogràfica

Fusteria Planas
Disnou

Administració

Sònia Parra

Assegurances

Alertis Brok

PUBLICACIÓ

Edició a cura de

Vicenç Altaió
Manuel Guerrero
Oriol Pibernat

Coordinació editorial

Fundació Palau
Galàxia Gutenberg

Disseny gràfic i maquetació

Ariadna Serrahima
Diego Bustamante
(Oficina de disseny)

Correcció

Galàxia Gutenberg

Reproduccions fotogràfiques

Xavi Padrós
Dani Rovira

Retoc i preimpressió

Xavier Parejo

AGRAÏMENTS

Mercè Pibernat, Carles Pibernat,
Raimon Pibernat, Gabriel Pibernat,
Manel Esclusa, Claret Serrahima,
Carles Poy i Anna Solà

Impressió Pressing

Paper Munken Lynx 90 g.
Tipografia Akzidenz Grotesk

Edició

Fundació Palau
Galàxia Gutenberg

© dels textos: els seus autors

© d'aquesta edició:

Fundació Palau
Galàxia Gutenberg

© de les reproduccions de les obres: Antoni Llena, Antoni Muntadas, Comissió Tàpies, Succession Antonio Saura / www.antoniosaura.org, Ben Vautier,

Carles Santos, Claude Viallat, Cuixart, Daniel Buren, Domènec, Zabalaga Leku, Eva Lootz, Francesc Abad, Francesca Llopis, Frederic Amat, Gina Pane, Hannah Collins, Humberto Rivas, Jan Fabre, Jaume Plensa, Javier Vallhonrat, Jean Luc Vilmouth, Jiri Georg Dokoupil, Fundació Joan Brossa, Joan Ponç, Johannes Muggenthaler, Jordi Colomer, Joseph Beuys, Joseph Kosuth, Lawrence Weiner, Mabel Palacin, Manel Esclusa, Marc Viaplana, Marcel Duchamp, Miquel Navarro, Miralda, Meret Oppenheim, Pep Durán, Perejaume, Philippe Cazal, Robert Motherwell, Roland Fischer, Sol Lewitt, Tharrats, Tony Cragg, Zush Evru, VEGAP, Barcelona, 2024.

© Albert Brasó, Alfons Borrell, Arnulf Rainer, Brigitte Szenczi, Carlos Pazos, Eduard Olivella, Eduardo Chillida, Emilio Vedova, Hans Spinner, Ignasi Aballí, Joan Casellas, John Cage, Jordi Benito, Jordi Pagès, Juan Antonio Mañas, Leopold Samsó, Quique García, Raimon Solé.

Distribució

Galàxia Gutenberg

ISBN: 978-84-10317-10-9

Dipòsit legal: B 12235-2024

Fundació Palau

Carrer Riera 54
08393 Caldes d'Estrac

Informació

93 791 35 93

fp.info@fundaciopalau.cat

Organitza

Amb el suport de

Ajuntament de Caldes d'Estrac

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura